

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

REGULACE VLASTNICTVÍ MÉDIÍ V EVROPSKÉM PRÁVU A VE VYBRANÝCH ČLENSKÝCH STÁTECH EU

Mgr. Darina Šimková

prosinec 2013

Srovnávací studie č. 5.339

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah

PRÁVNÍ REGULACE VLASTNICTVÍ MÉDIÍ NA EVROPSKÉ ÚROVNI.....	3
Regulace vlastnictví médií v rámci Rady Evropy.....	3
Evropská úmluva o přeshraniční televizi.....	3
Regulace vlastnictví médií na úrovni EU.....	5
PRÁVNÍ ÚPRAVA VLASTNICTVÍ MÉDIÍ V NĚMECKU.....	11
PRÁVNÍ ÚPRAVA VLASTNICTVÍ MÉDIÍ V ITÁLII.....	14
PRÁVNÍ ÚPRAVA VLASTNICTVÍ MÉDIÍ VE VELKÉ BRITÁNII.....	17
PRÁVNÍ ÚPRAVA VLASTNICTVÍ MÉDIÍ VE FRANCII.....	20
POUŽITÉ ZDROJE.....	23

Právní regulace vlastnictví médií na Evropské úrovni

Regulace vlastnictví médií v rámci Rady Evropy

Na úrovni Rady Evropy byla pro mediální oblast přijata dvě doporučení, jejichž cílem je především zajištění přijetí vhodných opatření členskými státy vedoucích k zachování transparentnosti vlastnické struktury mediálních společností. Doporučení však nejsou pro členské státy právně závazná a zřejmě i z tohoto důvodu nepřinesla zamýšlený výsledek.

Právní závaznost naopak přísluší Evropské úmluvě pro přeshraniční televizi, přijaté pro oblast příhraničního televizního vysílání, která je zaměřena rovněž především na transparentnost mediálních společností. Uvedená úmluva obsahuje rozsáhlé požadavky na zveřejnění údajů týkajících se vlastnické struktury mediálních společností. Tyto požadavky na zveřejňování relevantních údajů jsou v mnohém dokonce přísnější, než je relevantní právní úprava přijatá v rámci EU.

Postupně se objevují tendence zrevidovat Evropskou úmluvu o přeshraniční televizi tak, aby tato úmluva a směrnice EU o audiovizuálních a mediálních službách obsahovaly srovnatelné požadavky z hlediska transparentnosti médií. V této souvislosti lze v odborných kruzích zaznamenat obavy, že revize Evropské úmluvy o přeshraniční televizi se bude ubírat cestou zmírnění některých požadavků Rady Evropy tak, aby byly plně kompatibilní s požadavky směrnice EU o audiovizuálních a mediálních službách. Vzhledem k tomu, že Rada Evropy se na transparentnost médií v minulosti velmi zaměřovala a k dosažení pokroku v této oblasti vyvinula nemalé úsilí, však nelze předpokládat, že by ze svých požadavků takto jednoduchým způsobem slevila.

Evropská úmluva o přeshraniční televizi

Evropská úmluva o přeshraniční televizi se vztahuje na každou programovou službu vysílanou či šířenou prostřednictvím kabelu, pozemního vysílače nebo satelitu subjekty nebo technickými prostředky, jež podléhají jurisdikci smluvní strany, a jež může být přímo či nepřímo, přijímána na území jiné nebo jiných smluvních stran. Provozovatel televizního vysílání tedy nemusí plánovaně působit na území jiného členského státu, postačuje skutečnost, že vysílání lze z území jiného členského státu naladit.

Evropská úmluva o přeshraniční televizi neukládá členským státům ani samotným provozovatelům televizního vysílání povinnost zveřejnit informaci o tom, kdo danou televizní společnost vlastní. Příslušný úřad členského státu, v němž televizní společnost působí, je však povinen informaci o provozovateli televizního vysílání poskytnout na žádost jakéhokoli subjektu. Tato informace musí dle čl. 5 Evropské úmluvy o přeshraniční televizi obsahovat alespoň jméno či název, sídlo a právní postavení provozovatele vysílání, jméno právního zástupce, skladbu kapitálu, povahu, účel a způsob financování programové služby, kterou provozovatel vysílání poskytuje nebo hodlá poskytovat.

Dle důvodové zprávy byla výše uvedená právní úprava do Evropské úmluvy o přeshraniční televizi včleněna za účelem respektování veřejného zájmu na existenci přístupu k informaci o názvu, pod kterým je televizní společnost registrována v příslušném rejstříku nebo o názvu, pod kterým je známa veřejnosti, o její vnitřní organizaci a struktuře, právní formě, způsobu financování apod.

Ve vztahu k členským státům EU je však nezbytné připomenout, že čl. 27 Evropské úmluvy o přeshraniční televizi, který upravuje vztah úmluvy k jiným mezinárodním dohodám a vnitrostátnímu právu smluvních stran stanoví, že smluvní strany, které jsou zároveň členy Evropského hospodářského společenství, se ve svých vzájemných vztazích řídí pravidly Společenství a použijí pravidel úmluvy pouze v případě, že se právní předpisy Společenství na daný případ nevztahují. Samotnou Evropskou unií jakožto entitou nadanou právní subjektivitou nebyla Evropská úmluva o přeshraniční televizi podepsána.

Směrnice EU o audiovizuálních a mediálních službách však otázku transparentnosti mediálních společností upravuje a jak již bylo shora uvedeno, má v této oblasti mírnější požadavky, než Evropská úmluva o přeshraniční spolupráci. Z toho by logicky bylo možné uzavřít, že na členské státy EU se přísnější úprava o transparentnosti zavedená Evropskou úmluvou o příhraničním televizním vysílání nevztahuje a bude se aplikovat mírnější úprava stavenou směrnicí EU o audiovizuálních a mediálních službách.

V poslední době byly zahájeny snahy o revizi čl. 27 Evropské úmluvy o přeshraniční televizi. Znění článku 27 bylo přeformulováno a jeho nová dikce zní tak, že pokud existuje právo EU, vztahující se na regulovaný případ, bude mít před ustanoveními Evropské úmluvy o

přeshraniční spolupráci aplikační přednost. Nová dikce však již nestanoví, že Evropská úmluva o přeshraniční spolupráci se na daný případ nepoužije. Ustanovení čl. 27 Evropské úmluvy o přeshraniční spolupráci navíc nově zahrnuje formulaci, že prioritou práva EU se uplatní pouze v případě, že to není na újmu účelu a cílům Evropské úmluvy o přeshraniční spolupráci. Nabízí se nový výklad revidovaného článku 27 uvedené úmluvy v tom smyslu, že Evropská úmluva může členským státům EU stanovit povinnosti nad rámec směrnice EU o audiovizuálních službách, nebude-li to v přímém rozporu s jejím zněním.

Na závěr nelze opomenout zmínit úskalí spojená se skutečností, že Evropská úmluva o přeshraniční televizi má z hlediska druhu právního pramene, který reprezentuje, charakter mezinárodní smlouvy. Mezinárodní právo může mít v některých státech přímý účinek, avšak nemusí tomu tak vždy být a nelze na to automaticky spoléhat. Přímý účinek totiž v mnoha státech může být podmíněn předchozí transpozicí do vnitrostátního právního řádu. Přestože tedy úmluva byla signatářskými státy podepsána, nemusí to ještě znamenat, že bude náležitě promítnuta do jejich vnitrostátních právních řádů a řádně aplikována.

Nicméně již skutečnost, že smluvní státy Evropskou úmluvu podepsaly, může být prostředkem pro vyvíjení politického tlaku ze strany různých zájmových skupin k tomu, aby byla přijata konkrétní opatření k plnění závazků z ní vyplývajících. Navíc nelze opomenout ani existenci stálého výboru Evropské úmluvy, složeného ze zástupců smluvních stran, který má pravomoc dávat doporučení týkající se aplikace úmluvy. Jednání stálého výboru mohou být užitečným fórem k diskusi o tom, jak koordinovaně postupovat při konkrétním naplňování závazků z Evropské úmluvy o přeshraniční spolupráci.

Regulace vlastnictví médií na úrovni EU

Otázka vlastnictví mediálních společností a zejména úpravy transparentnosti jejich vlastnické struktury nezůstaly opomenuty ani na úrovni EU. Evropská unie v této oblasti přijala jak nezávazná doporučení, tak i právně závazné směrnice, které stanoví minimální právní požadavky týkající se transparentnosti v sektoru audiovizuálních médií. Konkrétně se jedná o směrnici EU o audiovizuálních službách, jež se vztahuje na televizní vysílání a služby televizních programů online, a směrnici EU o elektronickém obchodu, která reguluje mediální služby poskytované na žádost klienta, jako jsou např. online noviny či online rozhlasové služby.

Zde se objevuje zvláštní paradox, kdy ze strany EU jsou regulovány pouze noviny a rozhlasové služby poskytované online, mají-li komerční charakter, aniž by zároveň existovala podobná regulace těchto médií v tištěné a standardní podobě. Noviny v tištěné podobě a standardní rozhlasové vysílání nešířené online tedy nepodléhají směrnici EU o elektronickém obchodu. Směrnice EU o elektronickém obchodu však ani pro poskytovatele služeb, na které se vztahuje (online noviny a online televizní vysílání) nestanoví povinnost zveřejnění vnitřní struktury jejich provozovatelů, a to ani na žádost jiného subjektu. Lze tedy jednoznačně uzavřít, že na úrovni Rady Evropy se, alespoň teoreticky, podařilo v otázce transparentnosti médií dosáhnout většího pokroku, než v rámci EU, která má v této oblasti méně ambiciózní požadavky. K účinnému prosazení právních požadavků vedoucích ke zvýšení transparentnosti mediálních společností by proto byla výhodnější aplikace právních pravidel přijatých na úrovni Rady Evropy, než použití směrnic EU.

Přestože výše uvedené by mohlo svědčit o opaku, i v rámci EU je na více úrovních demonstrován zájem na zachování transparentnosti mediálních společností. Pluralitu a transparentnost médií podporuje např. Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. září 2008 o koncentraci a pluralitě sdělovacích prostředků v EU, o čemž svědčí čl. 35 tohoto usnesení, který „...vyzývá, aby se zveřejňovali vlastníci veškerých sdělovacích prostředků, aby tak bylo možné dosáhnout větší transparentnosti ohledně cílů a profilů jednotlivých vysílacích společností a vydavatelů.“

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách)

Jak již bylo shora uvedeno, směrnice EU 2007/65/ES o audiovizuálních službách neobsahuje dostatečné požadavky k řádnému zajištění transparentnosti mediálních společností, a to zejména z hlediska nedostatečného rozsahu informací, k nimž směrnice požaduje umožnit přístup veřejnosti.

Konkrétně článek 3a směrnice EU 2007/65/ES o audiovizuálních službách stanoví členským státům povinnost zajistit, aby poskytovatelé audiovizuálních mediálních služeb spadajících do

jejich pravomoci umožnili příjemcům jejich služeb snadný, přímý a trvalý přístup alespoň k následujícím informacím:

- a) názvu poskytovatele mediálních služeb;
- b) adrese, na níž sídlí poskytovatel mediálních služeb;
- c) údajům, které umožňují rychlé, přímé a účinné navázání kontaktu s poskytovatelem mediálních služeb, včetně adresy jeho elektronické pošty nebo internetových stránek;
- d) případným příslušným regulačním orgánům a orgánům dohledu;

Kromě nedostatečného rozsahu povinně zpřístupňovaných informací, je článek 3a směrnice problematický i z toho hlediska, že každý členský stát je dle jeho znění oprávněn ukládat povinnosti pouze těm provozovatelům audiovizuálních či mediálních služeb, kteří spadají do jeho pravomoci. Tímto způsobem je tedy vyloučeno, aby členské státy přijaly přísnější opatření pro všechny provozovatele audiovizuálních a mediálních služeb, včetně těch, kteří spadají do pravomoci jiného členského státu, avšak jejich vysílání či služby dosahují i na území dalších členských států. Ve směrnici jsou sice z pravidla vázanosti provozovatelů audiovizuálních či mediálních služeb na členský stát, do jehož pravomoci spadají, stanoveny výjimky, ty se ovšem nedotýkají oblasti transparentnosti.

V rámci odborné veřejnosti se objevuje i názor, že ustanovení čl. 3a směrnice primárně není zaměřeno na transparentnost provozovatelů audiovizuálních či mediálních služeb. Dle tohoto názoru není jeho primárním účelem, aby spotřebitelům zajistilo informace o tom, kdo jim dané vysílání či službu poskytuje. Ustanovení má dle tohoto přístupu směřovat spíše k tomu, aby spotřebitelé měli na provozovatele audiovizuálních či mediálních služeb příslušné kontaktní informace a mohli jej kontaktovat v případě stížnosti na obsah vysílaného materiálu či poskytované služby.¹

Směrnice EU 2000/31/EC ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu ("směrnice o elektronickém obchodu")

¹ STOLTE, Yolande a Craufurd SMITH. The European Union and media transparency: the scope for regulatory intervention. *Open society media program*. červen 2010, s 10. Dostupné z: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:svoJo_GtrFcJ:mediapolicy.org/wp-content/uploads/the-european-union-media-ownership-transparency.pdf+&cd=3&hl=cs&ct=clnk&gl=cz

Směrnice o elektronickém obchodu se vztahuje na „služby informační společnosti,“ jejichž definice zahrnuje všechny služby běžně poskytované na dálku, a to za úhradu, na individuální žádost příjemce služeb prostřednictvím elektronických přístrojů pro zpracování (včetně digitální komprese) a ukládání dat.

Na standardní televizní ani rozhlasové vysílání se směrnice o elektronickém obchodu nevztahuje, neboť nejsou poskytovány na individuální žádost. Nelze je tedy zahrnout pod definici „služeb informační společnosti.“ Směrnice naopak je aplikovatelná na adresné služby, pod které spadá např. video na přání či poskytování obchodních sdělení elektronickou poštou. Tyto služby však musí sledovat komerční účel. Na používání elektronické pošty nebo jiných srovnatelných komunikačních prostředků mezi fyzickými osobami mimo rámec jejich obchodní či profesní činnosti, se směrnice o elektronickém obchodu nevztahuje.

Jedná-li se o oblast transparentnosti, směrnice o elektronickém obchodu obsahuje v podstatě identickou právní úpravu jako směrnice o audiovizuálních a mediálních službách. Lze na ni tedy vztáhnout i všechny výše uvedené nedostatky zmíněné v souvislosti se směrnicí o audiovizuálních a mediálních službách. Nezbyvá, než uzavřít, že speciální právní úprava EU vztahující se na oblast mediálního průmyslu bude nucena projít ještě mnohými změnami, než bude moci poskytnout účinný právní rámec pro zajištění transparentnosti mediálních společností.

Jak již vyplývá ze shora uvedeného, na úrovni EU neexistuje jednotná přímo aplikovatelná právní úprava vztahující se na oblast transparentnosti mediálních společností. Přijetí této právní úpravy je ponecháno jednotlivým členským státům. Avšak vzhledem k tomu, že mediální společnosti jsou obchodní společnosti jako každé jiné, vztahuje se na ně obecné korporátní právo a další relevantní právní normy. Do oblasti úpravy transparentnosti mediálních společností by tak bylo možné zasáhnout např. prostřednictvím aplikace právní úpravy jednotného vnitřního trhu či právních norem na ochranu hospodářské soutěže.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES, ze dne 15. prosince 2004, o harmonizaci požadavků na transparentnost

Transparentnost mediálních společností by do jisté míry mohla být zajišťována na základě aplikace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES, ze dne 15. prosince 2004, o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES. Tato směrnice obsahuje rámcové všeobecné požadavky na transparentnost obchodních společností. Směrnice konkrétně požaduje, aby společnosti, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, uveřejnily alespoň následující informace:

- a) pravidelné finanční zprávy
- b) informace o majetkové účasti na společnosti, přesáhne-li určitou hranici
- c) další relevantní informace

Možnost aplikovatelnosti této směrnice na oblast mediálního průmyslu je však omezená, neboť se vztahuje pouze na společnosti, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu. Ne všechny mediální společnosti cenné papíry vůbec vydávají, tím méně vlastní cenné papíry přijaté k obchodování na regulovaném trhu. Nemalé množství mediálních společností má právní formu některé ze soukromých obchodních společností, které své podíly do cenného papíru vtěleny nemají. Cílem uvedené směrnice je pak především zajištění obecné transparentnosti obchodních společností pro případné investory na regulovaném trhu.

Evropská Komise vydala v roce 2009 Zelenou knihu o propojení obchodních rejstříků, jejímž cílem je zjednodušení přístupu k informacím o obchodních společnostech. Konkrétně by se jednalo o rozšíření spolupráce mezi jednotlivými rejstříkovými orgány členských států, nejlépe formou propojení národních databází s obchodními rejstříky. Evropská Komise v této souvislosti zejména zdůrazňuje, že je nutné zpřístupnit veřejnosti informace o společnostech, jež vyvíjejí svoji činnost ve více členských zemích EU. Obchodní rejstříky členských zemí EU jsou často již v současné době přístupné online, nicméně existuje zde určité množství faktorů, jež ztěžují srozumitelnost databází příslušníkům ostatních členských států. Může se jednat např. o jazykovou bariéru, odlišnou strukturu jednotlivých databází, rozdílné systémy vyhledávání v databázích různých členských států apod. Evropská Komise proto přichází s návrhem vytvoření jednotného přístupového bodu do obchodních rejstříků členských států

EU. Tuto iniciativu z hlediska transparentnosti jakýchkoli obchodních společností nelze než přivítat, což neméně platí i pro konkrétní oblast mediálního průmyslu.

Problematickým bodem ovšem bez ohledu na možné zpřístupnění národních obchodních rejstříků zůstává skutečnost, že mezi obchodní společnostmi, jejíž vlastnickou strukturu zkoumáme, a konkrétní fyzickou osobou, která ji ovládá, se často vyskytuje několik právnických osob. Dohledat konkrétní ovládající fyzickou osobu pak mnohdy může být neřešitelným problémem.

Při přijímání právní regulace mající za cíl zajistit transparentnost obchodních společností, včetně těch mediálních, je tedy třeba mít na paměti, že nestačí uložit jejich vlastníkům povinnost zveřejnit identitu subjektů, jež mají podíl na konkrétní obchodní společnosti, ale je třeba také umožnit přístup ke jménům fyzických osob, které nad společností vykonávají skutečnou materiální kontrolu.

Výhodou směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES, ze dne 15. prosince 2004, o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES z hlediska její aplikovatelnosti na oblast mediálního průmyslu je skutečnost, že se nerozdílně vztahuje na tištěná i audiovizuální média, ať již jsou provozovaná online či standardní cestou. Dostatečné řešení problematiky transparentnosti mediálních společností však neposkytuje.³

Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků, ze dne 20. ledna 2004, se vztahuje na spojování podniků s evropským rozměrem. Nicméně, jak vyplývá z čl. 1 uvedeného nařízení, kritériem pro určení, zda se jedná o spojování podniků s evropským rozměrem, je převážně obrat zúčastněných společností. Ten musí být pro určení, že jde o spojení podniků s evropským rozměrem, velmi vysoký. Na převážnou většinu přeměn obchodních společností v EU se tak uvedené nařízení spíše nevztahuje⁴.

³ STOLTE, Yolande a Craufurd SMITH. The European Union and media transparency: the scope for regulatory intervention. *Open society media program*. červen 2010, s 10. Dostupné z: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:svoJo_GtrFcJ:mediapolicy.org/wp-content/uploads/the-european-union-media-ownership-transparency.pdf+&cd=3&hl=cs&ct=clnk&gl=cz

⁴ STOLTE, Yolande a Craufurd SMITH. The European Union and media transparency: the scope for regulatory intervention. *Open society media program*. červen 2010, s 12. Dostupné z: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:svoJo_GtrFcJ:mediapolicy.org/wp-content/uploads/the-european-union-media-ownership-transparency.pdf+&cd=3&hl=cs&ct=clnk&gl=cz

Užitečnou roli v tomto případě hraje čl. 21 odst. 4 uvedeného nařízení, jenž stanoví, že členské státy mohou v oblasti spojování podniků přijmout vlastní přiměřená opatření k ochraně oprávněných zájmů, odlišná od těch, která jsou v nařízení již stanovena, jsou-li slučitelné s obecnými zásadami a jinými ustanoveními práva EU. Pluralita médií je pak automaticky považována za oprávněný zájem, k jehož ochraně je možné tato vlastní opatření přijmout. Nařízení však neobsahuje žádnou přímou povinnost ke zveřejnění údajů sledující transparentnost médií. Jako přímý právní základ vedoucí k transparentnosti médií proto uvedené nařízení sloužit nemůže.

Právní úprava vlastnictví médií v Německu

Vztah německého státu k mediálními společnostem je určen principem nezávislosti médií na státu a zásadou nezasahování státu do působení mediálních společností. Tyto principy vyplývají z článku 5, odst. 1 německého základního zákona z roku 1949 (Grundgesetz).⁵

Ani v oblasti mediálního průmyslu nelze odhlížet od skutečnosti, že Německo je federací. Od toho se odvíjí nezbytnost řešení problematiky rozdělení pravomocí federálního státu (Spolku) a jednotlivých spolkových zemí v mediální oblasti. Je stanoveno, že jednotlivé spolkové země mají výlučnou pravomoc v oblasti rozhlasového vysílání, zatímco otázky spojené s regulací tisku spadají do kompetence federální vlády.

Na působení německých mediálních společností na trhu se vztahují obecné právní předpisy upravující problematiku ochrany hospodářské soutěže. Jedním z takových právních předpisů je např. zákon ze dne 27. července 1957 proti omezování hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen), tzv. antikartelový zákon⁶. Kromě výše uvedených obecných právních předpisů se na mediální sektor vztahuje i speciální právní úprava přijatá přímo pro toto odvětví. Jedná se např. o smlouvu mezi spolkovými zeměmi o struktuře rozhlasového vysílání z roku 1987⁷ uzavřenou vládami všech spolkových zemí a ratifikovanou jejich parlamenty. Tato smlouva zakotvuje obecné zásady pro rozhlasové vysílání, od kterých se jednotlivé Spolkové země ve své právní úpravě nemohou odchýlit. Jednotlivé Spolkové země pak přijaly vlastní zákony upravující soukromé rozhlasové vysílání (16 zákonů, tzn. jeden zákon pro každou spolkovou zemi). Tyto zákony

⁵ V německém znění dostupné z: <http://www.gesetze-im-internet.de/gg/BJNR000010949.html>

⁶ V německém znění dostupné z: <http://www.gesetze-im-internet.de/gwb/index.html>

⁷ V německém znění dostupné z: <http://beck.online.beck.de/default.aspx?vpath=bibdata%2fges%2fFunkStVertr%2fcont%2fFunkStVertr.inh.htm>

obsahují především právní úpravu týkající se svobody projevu, pluralismu a objektivitě informací.

V oblasti soukromého televizního vysílání vykonává dozor nad ochranou hospodářské soutěže, zejména ve vztahu k dominantnímu postavení na trhu tzv. Federální komise – KEK (Kommission zur Ermittlung der Konzentration im Medienbereich). Nad soukromým rozhlasovým vysíláním pak vykonávají dozor regionální kanceláře, které jsou přítomny v každé spolkové zemi. KEK je povinna každé tři roky zveřejnit zprávu o existenci dominantního postavení na trhu s televizním vysíláním a o opatřeních přijatých k zajištění názorového pluralismu.

Skutečnost, zda je dáno dominantní postavení německé televizní nebo rozhlasové společnosti na trhu či nikoli, je hodnocena vzhledem ke sledovanosti jejího vysílání, při čemž způsob vysílání (prostřednictvím antény, kabelu, satelitu) ani to, zda se jedná o analogové či digitální vysílání, se nerozlišuje. V Německu tedy neexistuje žádné omezení pro počet televizních kanálů nebo rozhlasových stanic, jež může vlastnit jeden provozovatel. Jakmile však sledovanost televizních kanálů či rozhlasových stanic určitého provozovatele přesáhne 25 % populace, má se za to, že daný vysílatel již zastává dominantní postavení na trhu a nemůže mu být udělena žádná další licence. Je dokonce možné, že jedna nebo více licencí, které již byly takovému vysílateli uděleny, mu budou příslušnými úřady odebrány (ve většině případů se tak stává ze strany KEK nebo regionálních úřadů, které jsou jinak pravomocné k udělování licencí k provozování regionálního vysílání). Hranice sledovanosti pro určení, že se jedná o dominantní postavení na trhu, původně činila 30 %. Revizí smlouvy mezi spolkovými zeměmi o rozhlasovém vysílání z prosince 2001 však došlo ke snížení tohoto prahu na výše uvedených 25 %. Toto opatření zřejmě sledovalo zajištění větší plurality médií v Německu. V případě, že práh sledovanosti televizních kanálů či rozhlasových stanic určitého vysílatele je přesně roven 25 % populace, má KEK ve věci určení, zda takový vysílatel již nezaujímá dominantní postavení na trhu, určitou diskreční pravomoc. Za určitých podmínek může např. rozhodnout o navýšení tohoto prahu o 2 až 3 body.

Při rozhodování o navýšení hranice pro určení dominantního postavení vysílatele na trhu, KEK zejména hodnotí, zda tento vysílatel do svého programu zařazuje i vysílání pořadů třetích nezávislých subjektů či rozsah jeho působení v rámci určitého regionu.

Německá legislativa stanoví určité zvláštní povinnosti i pro vysílatele, jejichž sledovanost překračuje 10% hranici, a také pro propojené vysílatele, jejichž společná sledovanost dosahuje alespoň 20% nebo vyšší hranici. Tito vysílatelé jsou např. povinni přenechat část svého vysílacího času jiným nezávislým vysílatelům. Hranice 10 % je pevně stanovena německou legislativou, KEK zde nemá žádnou diskreční pravomoc pro posouzení, zda se stanovené zvláštní povinnosti budou na konkrétního vysílatele aplikovat či nikoli. Vysílací čas přenechaný dle shora uvedeného musí mít trvání alespoň 260 minut týdně, při čemž nejméně 75 minut z tohoto časového úseku musí zahrnovat časový úsek mezi 19:00 a 23:30 hod. Porušení výše uvedených pravidel o přenechání vysílacího času může být sankcionováno i odebráním jedné nebo více licencí, jež daný vysílatel vlastní.

Určité povinnosti zajišťující ochranu svobodné hospodářské soutěže ukládá německá legislativa i vydavatelům tisku. Konkrétně se jedná např. o povinnost získat souhlas Kartelového úřadu v případě, že má dojít k fúzi vydavatelských společností, jejichž součet obrátů přesahuje 50 milionů EUR. Do března 2005 byla tato hranice dokonce nižší a činila 25 milionů EUR.

Pokud se jedná o majetkovou účast jednoho subjektu na více mediálních společnostech různého druhu (např. zároveň na televizní, rozhlasové i vydavatelské společnosti), neexistují výslovná zákonná ustanovení, která by propojení tohoto druhu omezovala. KEK má však v rámci své role dohlázeatele nad trhem soukromých médií v této oblasti značnou diskreční pravomoc, kdy zejména posuzuje celospolečenský názorový vliv dotčených mediálních společností. KEK posuzuje tzv. vertikální dohody, tj. dohody mezi společnostmi, které se nacházejí na různých úrovních výrobního a distribučního procesu a jsou ve vzájemném vztahu klient – dodavatel. Stejně tak se však KEK zabývá i tzv. diagonálními dohodami mezi společnostmi, které působí na stejném relevantním trhu. Posuzování těchto vertikálních a diagonálních dohod ze strany KEK je nutně subjektivní, neboť vliv propojení např. produkční a distribuční společnosti na společenské názory se nedá objektivně vyčíslit. Některé dohody je z posuzování možné z povahy věci vyloučit např. dodávky technického materiálu a služby dodavatelů kabelů či satelitů. Jiné dohody je naopak třeba do posuzování zahrnout, přestože se nejedná o přímé provozování vysílání či vydávání tiskovin. Jedná se např. o produkci filmů, jiných audiovizuálních programů či zvukových nahrávek, distribuci programů, hudby a videa, obchodování a autorskými právy k těmto programům apod.

Legislativa některých spolkových zemí se může od výše uvedené obecné úpravy odchýlit. Některé spolkové země např. zakazují majetkovou účast určitého subjektu zároveň na vydavatelské společnosti a místní televizní společnosti. To však pouze v případě, že dotčená televizní společnost má v daném regionálním územním rozsahu zároveň účast na společnosti provozující rozhlasové vysílání.

Německá legislativa mimo jiné reguluje i účast zahraničních státních příslušníků na mediálních společnostech. Tato zahraniční majetková účast je v Německu omezena hranicí 49 % základního kapitálu dané mediální společnosti. Výše uvedené omezení se v souladu s právem EU nevztahuje na státní příslušníky ostatních členských zemí EU.

Ani transparentnost mediálních společností není v Německu ponechána bez právní regulace. Na německé mediální společnosti se vztahuje obecná povinnost zveřejnění některých údajů o společnících majících obchodní podíl ve výši 25 % základního kapitálu společnosti a vyšší. Nad rámec obecné povinnosti ke zveřejnění některých údajů dle výše uvedeného, je každá obchodní společnost, jež projeví zájem o udělení licence k provozování televizního vysílání, ať již na národní nebo regionální úrovni, povinna zveřejnit jména všech členů své správní rady a také jména nebo názvy subjektů, jež mají podíl na základním kapitálu společnosti. V některých případech může být požadováno i zveřejnění mateřské společnosti ovládající společnost mající zájem o udělení licence k provozování vysílání. Právní úprava jednotlivých spolkových zemí může navíc stanovit z hlediska transparentnosti mediálních společností i přísnější požadavky. Na úrovni jednotlivých spolkových zemí byl např. přijat zákon, který ukládá vydavatelským společnostem, aby každých 5 měsíců zveřejnily jména svých společníků nebo akcionářů, jež se na jejich základním kapitálu podílejí nejméně 5 %.

Právní úprava vlastnictví médií v Itálii

V Itálii se na oblast regulace vlastnictví médií vztahuje zákon č. 249/1997 z roku 1997 (Legge „MACCANICO“)⁸, zákon č. 287/1990 z roku 1990 o hospodářské soutěži (Norme per la tutela della concorrenza e del mercato)⁹, zákon č. 416/1981 tiskový zákon (Disciplina delle imprese editrici e provvidenze per l'editoria)¹⁰ (pozměněn zákonem č. 67/1987 a zákonem č. 62/2001, a konečně zákon č. 122/2004 ze dne 3. května 2004 o mediální sektoru (Norme di

⁸ V italském znění dostupné z: <http://www.camera.it/parlam/leggi/97249102.htm>

⁹ V italském znění dostupné z: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:legge:1990-10-10;287!vig=>

¹⁰ V italském znění dostupné z: <http://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:legge:1981;416>

principio in materia di assetto del sistema radiotelevisivo e della RAI-Radiotelevisione italiana Spa, nonché delega al Governo per l'emanazione del testo unico della radiotelevisione,¹¹⁾, tzv. Leggi GASPARRI pojmenovaný po tehdejším ministru telekomunikací, v souvislosti s jehož přijetím byla otázka vlastnictví médií v Itálii často předmětem živých debat.

Zákon byl přijat v souvislosti s rozhodnutím italského Ústavního soudu, jímž mělo být zakročeno proti duopolu tvořeného společnostmi RAI a Mediaset (součást holdingu FININVEST). V tomto rozhodnutí Ústavního soudu bylo totiž požadováno, aby do konce roku 2003 byla uvolněna část vysílacích frekvencí televizních kanálů Rete 4 a Tele+ provozovaných právě výše uvedenými společnostmi tvořícími duopol. Návrh zákona GASPARRI přinášel nová kritéria pro posuzování, zda je dáno dominantní postavení na trhu. Pro posuzování existence dominantního postavení na trhu bylo navrhováno přijetí dvou následujících kritérií:

- a) finanční kritérium
- b) kritérium počtu licencí, které je možné pro danou oblast mediálního průmyslu udělit

Zákon GASPARRI zavedl nový pojem tzv. Integrovaného komunikačního systému (SIC), který má být širokým portfoliem zahrnujícím reklamní čas, poplatky, sponzorství, teleshopping, placené profesionální televizní služby, smlouvy uzavřené s orgány veřejné správy, prodej zboží, předplatného a poskytování dalších služeb. Finanční hodnota SIC není zcela přesně vyčíslena, pohybuje se přibližně okolo 26 miliard EUR. Existence dominantního postavení mediální společnosti na trhu by se pak měla odvíjet podle poměru posuzované společnosti k hodnotě SIC s tím, že dominantní postavení na trhu zaujímá společnost, jejíž obrat představuje více než 20 % hodnoty SIC.

Je nepochybné, že takto stanovená kritéria pro posuzování dominantního postavení na trhu značně vycházejí vstříc subjektům majícím na italském trhu oligopol, neboť ani jeden z nich podle nových kritérií stanovených zákonem GASPARRI dominantní postavení na trhu nezaujímá. Obrat holdingu FININVEST (zahrnující Mondadori, Medusu a Mediaset se pohybuje okolo 5,2 miliard EUR) a obrat společnosti RAI je přibližně 2,8 miliard EUR. Zákon GASPARRI mimo jiné také zrušil zákaz vlastnit více než dva televizní kanály na

¹¹ V italském znění dostupné z <http://www.camera.it/parlam/leggi/041121.htm>

pozemních vysílacích frekvencích, což společnosti Mediaset umožnilo ponechat svému kanálu Rete4 vlastní frekvenci. Tím již byla částečně znemožněna aplikace výše zmíněného rozhodnutí Ústavního soudu z roku 2003, jímž bylo nařízeno jej přenést na satelitní vysílání do konce roku 2003. Prezident z tohoto důvodu odmítl zákon vyhlásit a postoupil jej zpět parlamentu. To vedlo k tomu, že návrh zákona GASPARRI, ač byl předložen italskému parlamentu již v září roku 2002, byl s konečnou platností přijat až dne 3. května 2004. Od předložení návrhu zákona do jeho definitivního přijetí tedy uplynula doba dvou let, v jejímž průběhu musela být přijímána provizorní opatření s cílem zajistit respektování výše uvedeného rozsudku Ústavního soudu. V přijatém zákoně zůstala opatření na podporu zájmů společností majících na italském trhu oligopol zachována.

Přede dnem účinnosti zákona GASPARRI mohl úřad pro regulaci komunikací, do jehož působnosti spadá aplikace právních norem proti zneužití dominantního postavení na trhu, na základě zákona „MACCANICO“ z roku 1997 společnostem, jež zneužívají dominantní postavení na trhu, uložit peněžitou sankci ve výši 2 až 5 % z jejich obratu a zároveň nařídít jejich rozdělení nebo zrušení jejich propojení s jinými společnostmi.

Zbývá ještě zmínit právní pravidla pro lokální televizní vysílání, jež jsou v Itálii přísnější než pravidla pro celostátní úroveň. Za lokální se považují televizní stanice, jež svým signálem pokrývají méně než polovinu celkové italské populace. Subjekt, kterému náleží licence k provozování celostátního televizního vysílání, již není oprávněn vlastnit regionální televizní kanál (ať již pro analogické nebo digitální vysílání). Stejný subjekt pak nesmí vlastnit více než tři licence k provozování lokálního televizního vysílání ve stejném regionu a je oprávněn celkem vlastnit nejvýše šest licencí k provozování lokálních televizních stanic na území Itálie.

V oblasti rozhlasového vysílání zvolila Itálie jiný přístup v politice udělování licencí k jeho provozování. Konkrétně je stanoven určitý maximální počet licencí, které je možné na území Itálie udělit, přičemž jeden subjekt může vlastnit maximálně 20 % z celkového počtu připravených licencí. Navíc je zde omezení týkající se výše příjmů vygenerovaných jedním subjektem z provozování rozhlasového vysílání. Jeden provozovatel rozhlasového vysílání nemůže dosahovat vyšších zisků z jeho provozování, než je 30 % z celkových příjmů generovaných rozhlasovým průmyslem v Itálii (jedná se zejména o příjmy z reklamy a sponzorství).

Pokud se jedná o vydavatele tištěných médií, tiskový zákon z roku 1981 umožňuje jednomu subjektu přímo nebo nepřímo ovládat pouze takové vydavatelské společnosti, jejichž celkový počet vydaných tiskovin v předcházejícím roce nepřesáhl:

- a) 20 % všech vydaných tiskovin na celostátní úrovni
- b) 50 % všech vydaných tiskovin na úrovni jednoho ze čtyř italských regionů, na něž se Itálie správně člení.

Další důležitou otázkou je společné vlastnictví více médií. Italská legislativa (zákon č. 287/1990 a zákon č. 249/1997) omezuje současné vlastnictví licencí k televiznímu vysílání a účast na vydavatelských společnostech jedním subjektem. Konkrétně jsou stanovena následující pravidla:

- a) vydavatelská společnost, jež vydává více než 16 % celkového ročního nákladu tiskovin v Itálii nemůže současně vlastnit žádnou licenci k celostátnímu televiznímu vysílání
- b) vydavatelská společnost, jež vydává více než 8 % celkového ročního nákladu tiskovin v Itálii nemůže současně vlastnit více než jednu licenci k celostátnímu televiznímu vysílání
- c) vydavatelská společnost, jež vydává méně než 8% celkového ročního nákladu tiskovin v Itálii může současně vlastnit nejvýše dvě licence k celostátnímu televiznímu vysílání

Zákon „GASPARRI“ navíc zakázal provozovatelům televizního vysílání na celostátní úrovni nabývat majetkovou účast na vydavatelských společnostech a zakládat vlastní vydavatelské společnosti.

Z hlediska omezení zahraniční účasti na italských médiích stanoví zákon č. 249/97, že oprávnění vlastnit licenci k celostátnímu televiznímu vysílání mají pouze italští občané, občané dalších členských států EU a občané států, se kterými Itálie uzavřela mezinárodní smlouvu o reciprocitě v dané oblasti.

Právní úprava vlastnictví médií ve Velké Británii

Mediální trh ve Velké Británii je jedním z největších v Evropě. V roce 2003 Velká Británie zrevidovala svoji právní úpravu vlastnictví televizních společností, přičemž změnami byly dotčeny zejména právní normy týkající se dominantního postavení na trhu a ochrany

hospodářské soutěže. Dominantní postavení britských televizních společností na trhu má být nadále posuzováno více individuálně, na základě všech okolností konkrétního případu.

Na právní postavení mediálních společností ve Velké Británii se vztahuje především zákon z roku 1996 o rozhlasovém vysílání (Broadcasting Act)¹², jenž byl výrazně revidován v roce 2003, zákon z roku 2002 o podnikání (Enterprise Act)¹³, účinný od roku 2003, jenž nahradil obchodní zákoník z roku 1973 (Fair Trading Act)¹⁴, který zahrnuje úpravu dominantního postavení na trhu v oblasti tisku, a zákon ze dne 17. července 2003 zákon o komunikaci (Communications Act).¹⁵

Pokud se jedná o právní pravidla proti zneužití dominantního postavení na trhu, stávající práh pro určení, zda dominantní postavení na trhu je či není dáno, byl v roce 2003 zrušen. Novým kritériem se stal „tzv. test veřejného zájmu,“ který je ve větší míře orientován na sledovanost daného média. Test veřejného zájmu se aplikuje na každou operaci o finanční hodnotě vyšší než 100 milionů EUR, jestliže některý ze subjektů zúčastněných na takové operaci má účast na relevantním trhu rozhlasového či televizního vysílání nebo trhu s tiskovinami 25 % a více. Státní tajemník pro média má navíc pravomoc dát podnět OFCOMu (Společný regulační úřad pro audiovizuální média a telekomunikace) nebo v případě potřeby Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (Office of Fair Trading) k prošetření jakékoli fúze nebo akvizice, jež by mohla mít negativní vliv na veřejný zájem, zejména pluralismus médií.

Státní tajemník může zasáhnout zejména v následujících případech:

- a) fúze, na níž se účastní celostátní vydavatelé tiskovin, kteří mají více než 20% účast na trhu spolu s vlastníkem licence kanálu 5, v angličtině označovaný jako tzv. „Channel 5“
- b) fúze, na níž se účastní celostátní vydavatelé tiskovin, kteří mají více než 20% účast na trhu spolu s rozhlasovou společností působící na celostátní úrovni
- c) fúze, v jejímž důsledku by došlo ke změně vlastníka licence typu 3 (regionální televizní vysílání)
- d) fúze mezi vlastníkem licence ke kanálu 5 „Channel 5“ a rozhlasové společnosti působící na národní úrovni

¹² V anglickém znění dostupné z: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1996/55/contents>

¹³ V anglickém znění dostupné z <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/40/contents>

¹⁴ V anglickém znění dostupné z <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1973/41/contents>

¹⁵ V anglickém znění dostupné z <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2003/21/contents>

- e) fúze, na níž se účastní dvě nebo více rozhlasových společností působících na celostátní úrovni

Rozhodnutí o povolení či zamítnutí operace je pak vydáno státním tajemníkem, na základě doporučení orgánů, kterým dal podnět k prošetření operace, a také na základě mnoha dalších okolností, jako je např. kvalita a rozmanitost nabízených mediálních služeb na trhu, celkový podíl zúčastněných mediálních společností na trhu atd. Je možné zohlednit i závazky přijaté ze strany zúčastněných subjektů, jež mohou spadat do různých oblastí od reklamy až po ochranu nezletilých. Intervence státního tajemníka je však v některých oblastech zákonem vyloučena, což se týká např. regionálního rozhlasového vysílání nebo digitálního televizního vysílání.

Ve Velké Británii jsou zákonem stanovena také určitá omezení týkající se kumulace vlastnictví. Existuje např. omezení kumulace vlastnictví televizních společností provozujících regionální televizní vysílání (tzv. „vysílání typu 3“ neboli regionální televizní vysílání či kanály sítě ITV), známé jako pravidlo 20 %.

- a) subjekt ovládající více než 20 % celostátního trhu s tiskovinami nemá oprávnění vlastnit licenci typu 3
- b) subjekt ovládající více než 20 % celostátního trhu s tiskovinami nemůže nabývat vyšší majetkovou účast než 20 % na společnostech vlastnících licenci typu 3
- c) subjekt, na jehož základním kapitálu se nejméně z 20 % podílí subjekt, jenž ovládá více než 20% celostátního trhu s tiskovinami nemůže nabývat vyšší majetkovou účast než 20% na společnostech vlastnících licenci typu 3

Pravidlo 20 % je navíc doplněno zákazem pro každého vlastníka licence typu 3 nabývat podíl na vydavatelských společnostech ve stejném regionu přesahující 20 %.

Pluralitu médií ve Velké Británii zajišťují také právní normy vztahující se k vlastnictví regionálních rozhlasových společností. Účelem je zaručit existenci alespoň dvou různých rozhlasových stanic v určitém regionu a alespoň tří různých médií (rozhlasová, televizní nebo vydavatelská společnost) s výjimkou BBC, přičemž tyto mediální společnosti mezi sebou nesmí být kapitálově propojeny. Naproti tomu v oblasti digitálního televizního vysílání právní

regulace vlastnické struktury neexistuje. Britská legislativa zakazuje jednomu subjektu vlastnit více než jeden multiplex na regionální úrovni.

Ve Velké Británii neexistují žádná zákonná omezení zahraniční majetkové účasti na mediálních společnostech. Zákon o komunikaci z roku 2003 dokonce zrušil dosud platný zákaz nabývání účasti cizinců ve společnostech provozujících pozemní televizní vysílání, který obsahoval výjimku pouze pro občany zemí Evropského hospodářského prostoru.

Jedná-li se o transparentnost britských mediálních společností, britská legislativa obsahuje poměrně přísné požadavky na zveřejnění relevantních informací. Provozovatelé rozhlasového vysílání musí např. zveřejnit seznam všech akcionářů, kteří vlastní akcie o hodnotě přesahující 3% základního kapitálu společnosti. Každá významná změna ve vlastnické struktuře mediální společnosti, např. převod 3 % či vyššího podílu daného akcionáře na společnosti, musí být opět zpřístupněna veřejnosti.

Právní úprava vlastnictví médií ve Francii

Na francouzské vydavatelské společnosti se vztahuje zákon ze dne 1. srpna 1986 o změně právního režimu tisku (Loi n° 86-897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse)¹⁶, jenž zejména obsahuje právní úpravu dominantního postavení na trhu. Tento zákon byl změněn a doplněn tak, aby vyhovoval požadavkům francouzské ústavní rady na pluralitu médií. Dominantní postavení na trhu je ve výše uvedeném zákoně upraveno velmi komplexně, avšak je možné diskutovat o tom, zda právě to není právní úpravě na újmu.

Úprava dominantního postavení na trhu vydavatelských společností je limitována ve vztahu k vydavatelským společnostem, neboť relevantní právní normy se zde vztahují pouze k trhu s deníky. Tiskoviny s jinou periodicitou vydávání nejsou právní úpravou dominantního postavení mediálních společností na trhu dotčeny. Článek 11 zákona ze dne 1. srpna 1986 konkrétně zakazuje, aby jeden subjekt současně vlastnil nebo ovládal více vydavatelských společností, jež publikují deníky obsahující politické a všeobecné informace, pokud celkový náklad jimi vydávaných tiskovin přesáhne 30% celkového nákladu těchto tiskovin na území Francie.

¹⁶ Ve francouzském znění dostupné na:

http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do;jsessionid=20FEBAC14FA12399535E05863DA15F0B.tpdjo15v_2?cidTexte=JORFTEXT00000687451&dateTexte=

Právní úprava dominantního postavení na trhu v oblasti audiovizuálních médií (rozhlas, televize) je obsažena v zákoně ze dne 30. září 1986 o svobodné komunikaci (Loi n° 86-1067 du 30 septembre 1986 relative à la liberté de communication)¹⁷, tzv. zákon Léotard.

Tento zákon lze aplikovat pouze na soukromoprávní rozhlasové a televizní společnosti. Veřejnoprávní média jsou z jeho působnosti zcela vyčleněna. Zákon ze dne 30. září 1986 reguluje vnitřní strukturu soukromoprávních audiovizuálních mediálních společností ze dvou hledisek, tzv. „interní pluralismus“ v rámci jedné společnosti a tzv. „externí pluralismus“ vztahující se k více společnostem ze stejného sektoru, případně i více sektorů.

K zajištění tzv. interního pluralismu je zákonem omezena maximální možná výše účasti jednoho subjektu na základním kapitálu audiovizuální mediální společnosti. Hranice této maximální účasti jsou stanoveny rozdílně pro francouzské subjekty spolu se subjekty pocházejícími z členských států EU a pro zahraniční subjekty. Francouzské subjekty či subjekty pocházející z členských zemí EU nemohou přímo či nepřímo vlastnit nebo ovládat více než 49 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv na společnosti provozující pozemní televizní vysílání na celostátní úrovni a více než 50 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv společnosti provozující pozemní televizní vysílání na regionální úrovni nebo satelitní televizní vysílání.

Z hlediska naplňování externího pluralismu platí, že jeden subjekt může provozovat rozhlasová vysílání v takové míře, aby jejich dosah celkově nepřesahoval hranici 150 milionů obyvatel. Aby bylo možné dosah televizního vysílání na počet obyvatel určit, sčítají se všichni obyvatelé žijící na území, na kterém je možno dané rozhlasové vysílání naladit. Jde tedy o součet obyvatel, kteří se potencionálně mohou stát posluchači dané rozhlasové stanice.

Rozhlasové vysílání je ve Francii jediným mediálním sektorem, ve kterém v důsledku aplikace právních norem na ochranu hospodářské soutěže skutečně došlo k některým změnám spočívajícím v prodeji, výměně nebo přeskupování rozhlasových sítí či skupin rozhlasových společností.

¹⁷ Ve francouzském znění dostupné na: <http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=LEGITEXT000006068930&dateTexte=20110914>

Ve Francii může jeden subjekt vlastnit pouze jedno oprávnění k analogovému televiznímu vysílání a současně nejvíce pět oprávnění k digitálnímu televiznímu vysílání stejného charakteru. K satelitnímu vysílání lze jednomu subjektu současně udělit maximálně dvě oprávnění.

Jednomu subjektu lze zároveň udělit nejvýše dvě oprávnění k satelitnímu vysílání. Pokud se jedná o regionální či místní analogové vysílání, může jeden subjekt vlastnit oprávnění k takovému vysílání, jehož dosah nepřesahuje 6 milionů obyvatel. Jeden subjekt zároveň může vlastnit pouze jedno oprávnění k vysílání v určitém regionu.

Ve spojení s výše uvedenými omezeními počtu oprávnění, jež může vlastnit jeden subjekt, existují další omezení týkající se míry majetkové účasti na několika médiích stejného charakteru. Jeden subjekt, který se účastní více než 15 % na základním kapitálu televizní společnosti provozující analogové televizní vysílání nemůže vlastnit více než 15% podíl základního kapitálu na jiné společnosti. Jeden subjekt, který se účastní více než 5 % na základním kapitálu dvou výše uvedených televizních společností, nemůže vlastnit více než 5% podíl na třetí televizní společnosti.

V případě televizních společností provozujících satelitní vysílání, nemůže jeden subjekt, který vlastní vyšší než 1/3 obchodní podíl na jedné společnosti takového charakteru, vlastnit více než 1/3 obchodní podíl na další z nich. Vlastní-li jeden subjekt více než 5% obchodní podíl na dvou televizních společnostech provozujících satelitní vysílání, nemůže vlastnit vyšší podíl než je 5 % na třetí takové společnosti.

Pravidla vedoucí k naplňování konceptu tzv. externího pluralismu jsou ještě komplexnější. Jejich právní regulace je založena na tzv. principu „dvou ze čtyř,“ který spočívá v tom, že jeden subjekt nemůže ovládat více než dva z různých čtyř typů médií přesahujících určitou hranici sledovanosti. Relevantní hranice sledovanosti je u analogového celostátního televizního vysílání stanovena na 4 miliony obyvatel (jde tedy o televizní stanici, jejíž signál je šířen na územích, kde si ji potencionálně může naladit 4 miliony obyvatel), u služeb kabelového rozhlasového nebo televizního vysílání je hranice stanovena na 6 milionů obyvatel a u deníků obsahujících všeobecné a politické informace se hranice dotýká 20% všech vydaných deníků tohoto typu.

Použité zdroje

DERIEUX, Emmanuel. Concertation des médias en France. *Centre d'études sur les médias*. 2001.

Étude comparative des règles en matière de propriété des médias dans quatre états membres de l'Union européenne et aux États-Unis d'Amérique. *Direction du développement des médias*. červenec 2005.

WILLIAMS, Granville. Étude sur la propriété des médias européens: menaces sur le paysage médiatique. *Fédération européenne des journalistes*. 2002. Dostupné z: [http://webcache.googleusercontent.com/search?](http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:xLMCdeUjM04J:www.ifj.org/pdfs/mediaconcentration2002FR.pdf+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz)

[q=cache:xLMCdeUjM04J:www.ifj.org/pdfs/mediaconcentration2002FR.pdf+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz](http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:xLMCdeUjM04J:www.ifj.org/pdfs/mediaconcentration2002FR.pdf+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz)

STOLTE, Yolande a Craufurd SMITH. The European Union and media transparency: the scope for regulatory intervention. *Open society media program*. červen 2010. Dostupné z: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:svoJo_GtrFcJ:mediapolicy.org/wp-content/uploads/the-european-union-media-ownership-transparency.pdf+&cd=3&hl=cs&ct=clnk&gl=cz